

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCIH

NOVIČNIK

št.1/november 2019

V Evropskem tednu mobilnosti je **več kot 40.000 otrok** iz več kot 120 šol in 110 vrtcev po celotni Sloveniji **izvajalo aktivnosti Gremo peš!** in **Beli zajček**. Obe aktivnosti sta namenjeni ozaveščanju in vzgajanju na področju trajnostne mobilnosti najmlajših in spodbujata trajnostne prihode v šolo oz. vrtec. V 2019 je bilo izvedenih 9 regijskih usposabljanj namenjenih koordinatorjem in koordinatoricam aktivnosti trajnostne mobilnosti v šolah in vrtcih, kjer je bilo usposobljenih 290 strokovnih sodelavcev.

Vas zanima, kako so se lotili izvedbe Belega zajčka v vrtcih širom Slovenije? Izvedli so še ogromno drugih aktivnosti, ki spodbujajo trajnostno mobilnost. Preberite si navdihujoče zgodbe.

Novičnik pripravili v Focusu, društvu za sonaraven razvoj, oblikovala Polona Šavc

Aktivnosti potekajo v okviru projekta Ministrstva za infrastrukturo – Trajnostna mobilnost v šolah in vrtcih, v konzorciju partnerjev (Focus, društvo za sonaraven razvoj, RRA Sinergija, IPoP, Cipra Slovenija in Filozofska fakulteta).

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

EVROPSKA UNIJA
KOHEZIJSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

sptm

SLOVENSKA
PLATFORMA
ZA TRAJNOSTNO
MOBILNOST

RAZVOJNA AGENCIJA
SINERGIJA
DEVELOPMENT AGENCY

CIPRA
ŽIVETI
V ALPAH

IPOP

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta
Oddelek za geografijo

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU MUTA

V mesecu septembru smo se tudi v vrtcu pri Osnovni šoli Muta pridružili akciji Gremo peš! v evropskem tednu mobilnosti. Poleg različnih vsebin, s katerimi vsako leto ozaveščamo otroke, starše in druge ljudi v lokalnem okolju, smo prvič izvedli tudi projekt za vrtce Beli Zajček.

V aktivnostih Je sodelovalo vseh 8 oddelkov našega vrtca, to je okoli 130 otrok in 14 strokovnih delavk. Aktivnosti smo v prvem starostnem obdobju izvajali en teden, v oddelkih drugega starostnega obdobja pa dva tedna. K sodelovanju smo na uvodnih roditeljskih sestankih povabili starše, jim projekt predstavili ter prosili za aktivno sodelovanje. Ker so v projektu sodelovali tudi učenci Osnovne šole Muta z igro Kokoška Rozi, je bila vrednost oziroma širina aktivnosti res prava.

Skupaj s strokovnimi delavkami smo načrtovali zelo različne aktivnosti. V prvem starostnem obdobju so se strokovne delavke odločile za skupno beleženje prihodov otrok v vrtec. Na oglasni prostor pred igralnico so nalepile velikega sivega zajčka, starši pa so zjutraj skupaj z otrokom nalepili beli krog, če so v vrtec prišli peš ali s kolesom. Staršem, ki so od vrtca bolj oddaljeni, smo predstavili tudi možnost, da parkirajo dlje od vrtca ter vsaj 200 metrov prepešačijo skupaj z otrokom.

Poleg tega so v prvem starostnem obdobju izvedli še nekaj zanimivih aktivnosti:

- v skupini 1-2 leti smo otroke ozaveščali tudi z dodatnimi dejavnostmi. Izdelali smo si vlak, katerega so otroci porisali s suhimi barvicami. Ko so se z vlakom »peljali« so prisluhnili deklamaciji Mi se z vlakom peljemo (vzgojiteljica Tamara Husič);
- v oddelku 2-4 leta smo obeležili svetovni dan brez avtomobila. V ta namen so otroci v vrtec pripeljali skiroje ali poganjalčke ter obvezno zaščitno čelado. Po varni in označeni poti smo se nato vozili z njimi, kasneje pa smo se na pot podali še s članom občinskega sveta za preventivo in varnost v prometu, ki nam je pokazal pravilno prečkanje ceste ter varno hojo ob cesti. Za otroke je bil to poseben dan v vrtcu, ki smo ga lepo povezali s projektom "Beli zajček". Otroci so preko dejavnosti spoznali, da lahko tudi oni prispevajo k ohranjanju narave. Pri tem pa se zabavajo, gibajo na svežem zraku in hkrati skrbijo tudi za svoje zdravje (vzgojiteljica Lucija Plošnik);
- v skupini 2-3 leta pa smo starše preko skupne aktivnosti, poimenovali smo jo "Pešvrtec", spodbudili k skupnemu prihajanju v vrtec peš. Dogovorili smo se za jutranje zbiranje pri dogovorjenih točkah v kraju, od koder smo se skupaj odpravili proti vrtcu. Na sprehodu se nam je pridružilo večje število otrok, staršev in starih staršev. Starši in otroci so bili nad krajšim jutranjim sprehodom do vrtca navdušeni. Odločili smo se, da z aktivnostjo (enkrat mesečno) nadaljujemo skozi vso leto in tako aktivno spodbujamo starše in otroke k prihajanju v vrtec peš (vzgojiteljica Urška Miklavc).

V oddelkih drugega starostnega obdobja pa so strokovne delavke izvedle spodnje zanimive dejavnosti:

- z otroki oddelka 3-4 leta smo s pomočjo učenja deklamacije Kolesarska z gibalnim uprizarjanjem prikazali vožnjo s kolesom. V jutranjem krogu smo se posedli na stole vzvratno, tako da so imeli trebuščke obrnjene proti naslonjalu (stol zajahamo). Pogovorili smo se o pozitivnih izkušnjah vožnje s kolesom. S tem poskrbimo za naše zdravje in smo prijazni do okolja. Z rokami smo pokazali kako peljemo kolo. Roko smo iztegnili ob izgovorjavi besede stop. Dvignili smo desno roko pri izgovorjavi besede po desni me pelji. Otroci so se z gibalno igro lažje naučili besedila. Seznanili so se z jezikom in skozi gibalno uprizarjanje doživljali vožnjo s kolesom (vzgojiteljica Maja Jerčič);

- v skupini 3-5 let smo izvedli dejavnost Moja pot od doma do vrtca, v kateri je sodelovalo 21 otrok. Z otroki smo se pogovarjali, kako oziroma s čim so prišli v vrtec. Zvrstili so se različni odgovori: peš, s kolesom, skirojem in avtomobilom. Največ jih je prišlo peš. Vprašali smo jih, kaj so opazili na poti, ali je bila dolga pot od doma do vrtca. In takoj se je začel pogovor o tem, kaj vse so videli, kje so hodili... Nato smo jim razdelili liste ter jih spodbudili, da vse kar so danes doživeli na poti do vrtca oziroma kje so hodili, narišejo na papir. Sprva niso vedeli, kako se naj s tem spoprimejo. Ob pomoči in spodbudah odraslih, so najprej narisali svojo hišo in nato pot in roka jim je takoj začela drseti po listu. Tako so nastale različne poti od doma do vrtca (vzgojiteljica Olga Čeru);

- v isti skupini smo se v okviru igre Beli zajček, z otroki pogovarjal, s čim vse se lahko vozimo – kakšna prevozna sredstva poznamo. Otroci so našli različna vozila in skupaj ugotovili, da da bi manj onesnaževali okolje, če bi hodili peš, se vozili s skiroji, s kolesi ali se vozili z avtobusi oziroma vlaki. Dogovorili smo se, da bomo izdelali avtobus iz škatel. Najprej smo zlepili škatle, nato so barvni papir natrgali na večje kose in z njimi oblepili škatle. Nato so izrezali še krogce za luči ter s flomastri narisali vrata in okna. Z avtobusom smo se potem vozili po igralnici ter prepevali pesem z naslovom Avtobus (pomočnica vzgojiteljice Simona Harnik);

- tudi v skupini 4-6 let enote Spodnja Muta so otroci izdelovali prevozna sredstva, a iz odpadnega materiala. Med igro Beli zajček, v okviru projekta za trajnostni razvoj so otroci ugotovili, da v njihovem kraju ni možen javni prevoz do vrtca. Vlaka v kraju ni, prav tako ne tramvaja, avtobusni prevoz pa je samo na medkrajevnih relacijah. Tako so otroci in njihovi starši primorani v vrtec prihajati z lastnim prevozom ali peš, nekateri tudi s kolesom, kar pa spet prinaša vprašanje, kje kolo pustiti, saj se vrtec nahaja v bloku, pred katerim ni posebnega prostora za kolesa. S pogovorom smo prišli na idejo, da bi izdelali vozila iz škatel, posebej so se navduševali nad avtobusom in vlakom, nekateri pa so želeli izdelati avtomobil. Sodelovalo je 15 otrok, vozila pa so izdelovali samostojno (pomočnica vzgojiteljice Suzana Znajden);

- tudi starejši otroci so sodelovali v naši interni akciji – »otrok, starš, gremo skupaj peš v vrtec« ali "PEŠ VRTEC". Izdelali smo napis in avtobus, ki nas je na pohodu simbolno

KOROŠKA REGIJA

spremljal na poti do vrtca. Imeli smo 4 zbirna mesta, kjer smo se ob istem času zbirali in odpravili peš v vrtec. K sodelovanju smo pritegnili veliko število staršev in otrok, kar se je izkazalo za zelo uspešno in dobro. Aktivnost bomo ponovili in bo postala tudi naša stalnica. Zajčkov kožuščki so bili iz dneva v dan bolj beli, otroci pa ponosni in zelo veseli (vzgojiteljica Anita Klug);

- v isti skupini pa smo izvedli tudi zanimivo talno didaktično igro Varni v prometu. V dejavnosti je sodelovalo 20 otrok, starih od 4-6 let. Na hodniku smo v kvadratke mreže razporedila razne prometne znake, zebro, semafor. Otroke so se razdelili v 2 skupini. Predstavila smo jim igro ter razložila pravila. Eno skupino je vodila pomočnica vzgojiteljice, drugo vzgojiteljica. Vsak otrok je metal kocko. Premaknil se je toliko polj naprej, koliko je bilo pik na kocki. Ko je prišel na označeno polje (prometni znak, prehod za pešce, semafor), je povedal, kaj ustrezen znak pomeni. Če otrok ni prepoznal ustreznega znaka, so mu pri tem pomagali drugi otroci. Igra jim je bila zelo zanimiva, pri tem so bili tudi zelo strpni drug do drugega (vzgojiteljica Suzana Eršte);

Zaradi res dobrega odziva otrok in tudi staršev smo se odločili, da akcijo ponovimo v mesecu aprilu. Zavedamo

se, da mora vsak od nas prispevati svoj delček v mozaik boljšega ravnanja z naravo. Resnično smo opazili velike razlike v vedenju otrok, kako so sami opozarjali starše, pripovedovali zanimive zgodbe in dogodivščine na poti v vrtec. In nenazadnje, opazili smo ... zelo prazna parkirišča v neposredni bližini vrtca.

Vrtec pri OŠ Muta

Poročila povzela koordinatorka projekta in pomočnica ravnateljice za vrtec: mag. Helena Boh

NOVIČNIK

S projektom Trajnostna mobilnost smo se v vrtcu Vuzenica prvič sračali na obveznem izobraževanju, katerega sva se udeležili koordinatorka in vzgojiteljica. Z dobro podanimi navodili za izvajanje projekta smo se lahko organizirali za nadaljnje delo.

Na skupnem roditeljskem sestanku za starše pred začetkom novega šolskega leta 2019/ 2020 smo starše seznanili s projektom. S podrobnejšimi navodili pa so bili seznanjeni na oddelčnih roditeljskih sestankih v prvem tednu meseca septembra. Staršem so bile razdeljene ankete in zloženke.

V projektu sodelujejo 4 skupine vrtca Vuzenica s 83 otroki. Z igro Beli zajec smo pričeli v tednu mobilnosti. V okviru projekta so bile izvedene še druge dejavnosti: igra Beli zajec, pohod, opazovanje izpušnih plinov, likovne dejavnosti ...

Dejavnosti skupine: vzg. Helene Ferk Viher

Število otrok: 17

Starost otrok: 4 leta

Igra: BELI ZAJEC

Igro beli zajec smo izvajali dva tedna. Otroci so sami izrezovali bele kroge in jih lepili na skupnega sivega zajčka. Po prebrani zgodbi Beli zajec je bilo potrebno veliko pogovorov in postavljanja pravih vprašanj, da so otroci ugotovili, zakaj so si beli zajčki v gozdu umazali kožuščke. Na oglasno desko smo likovno uprizorili zgodbico Beli zajec. Nekateri otroci so risali zajčke, drugi ljudi, cesto, avtomobile, gozd ...

V igralnico smo si nalepili še drugega sivega zajčka, ki je imel na hrbtu nahrbtnik. Nanj smo lepili bele nalepke kadar smo odšli s skupino v gozd in kadar so gozd obiskali otroci skupaj s starši. Ta zajček še vedno visi v igralnici in dejavnost še vedno poteka.

Zanimivost:

Na sprehodu smo ob srečanju z avtomobili opazovali izpušne pline in imeli srečo oz. nesrečo, da je mimo pripeljal starejši avtomobil z dizelskim motorjem. Otroci so šele takrat ugotovili, da avtomobilski izpuhi onesnažujejo okolje.

Likovno ustvarjanje: beli zajčki v jesenskem gozdu

Otroci so narisali silhueto zajčka in jo s pomočjo vzgojiteljice izrezali. Na bel list so postavili silhueto in list pobarvali oz. potapkali s tempera barvami. Ko so odstranili zajčka, je na listu ostal bel zajček, obdan z jesenskimi barvami. Otroci so nato zajčkom nalepili oči, nos, repek in dorisali zobke in brke.

Dejavnosti otrok: vzg. Jasmin Cigler Leštan

Število otrok: 24

Starost otrok: 5-6 leta

Igra: BELI ZAJEC - knjiga

Zanimivost:

V igralnici so si otroci izdelali vsak svojo prvo lastno knjigo. Na uvodni prvi strani knjige je izrisan zajček, katerega bodo polepili z belimi krogi. V knjigio otroci ter vzgojiteljica vpisujejo zanimivosti tokom projekta. Kot končni izdelek bo to njihova prva lastna knjiga z dejavnostmi, ki so jih opravljali v okviru Trajnostne mobilnosti. Knjiga bo končana in izpopolnjena ob koncu projekta.

Dejavnosti otrok: vzg. Urška Medved

Število otrok: 18

Starost otrok: 3-4 leta

Igra: BELI ZAJEC

Dejavnosti v projektu Beli zajček sem izvajala v skupini vzg. Sonje in v svoji skupini. Izvajala sem ga en teden od 16.9 do 20.9. Obe skupini otrok sta z zanimanjem sodelovali in vsak otrok je kar tekmoval kdaj bo lahko nalepil belo nalepko na zajčka. Zaradi sodelovanja v drugi skupini, sem se odločila, da na steno narišem velikega sivega zajčka in izdelam bele nalepke.

Prvi dan smo zjutraj skupaj prebrali pravljico Beli zajček. Nato smo vsako jutro v obeh skupinah najprej potelovadili in se nato usedli ter pogovorili kako so prišli v vrtec jutro. Žal se je zelo malo staršev in otrok odzvalo na to akcijo. Vsaj kar se tiče prihoda in odhoda v vrtec oz. iz vrtca. Zato smo se skupaj odločili, da lahko nalepi nalepko še vsak otrok, ki je popoldan bil na sprehodu s starši, babicami, ... ali pa se je vozil s kolesom, rolerji, itd. Opazila sem, da si starši vzamejo čas in se udeležijo akcij a šele v popoldanskem času. Prav zato smo v obeh skupinah ves teden hodili na sprehode. Otroci v starejši skupini so ne naučili obnašanja na cesti, še posebej na prehodu za pešce in pločniku. Otroci v moji (mlajši) skupini pa so se na sploh prvič srečali s sprehodom. Tukaj smo uporabili »bibos«, ki nam je pomagala da smo varno odšli na prve sprehode. Zdi se mi pomembno, da otrokom čimprej pokažemo, kako se obnašati v prometu in kako malo je potrebno za ohranitev našega planeta.

Dejavnosti otrok: vzg. Nika Bokan

Število otrok: 24

Starost otrok: 5-6 leta

Igra: BELI ZAJEC

Zanimivost:

V skupini smo si izdelali načrt varne poti v vrtec. Na to temo smo si po načrtu izdelali cesto po vsej talni površini igralnice. Za lepljenje smo uporabljali samolepilno folijo. Otroci so rezali trakove, ki so predstavljali robove ceste, pločnik, igrišče ... Nato smo v skupino dobili male avtomobilčke, lesene ljudi, hiše, s katerimi smo se igrali ...

OŠ Vuzenica, enota vrtec

Koordinatorica: Andreja Kuhar

OŠ Vuzenica, enota vrtec

Koordinatorica: Andreja Kuhar